

VISITES A LA MANRESA DESCONEGUDA

Festa Major 2016

Més tard, al segle XIX, es va practicar una darrera reforma que consistí en l'eliminació de la porxada del pis tercer, la construcció d'altres dues noves plantes damunt de les ja existents i la disposició de nous balcons per a unificar l'aspecte de la façana a la plaça Major. A l'interior es disposà una nova escala a l'accés als pisos alts, operació que implicà també la supressió d'alguns àmbits que havien tingut fins aleshores funció residencial. Aquestes reformes es vinculen a la iniciativa de Marià Fàbregas i Bosch i apareixen del tot executades, segons la documentació, l'any 1853.

A la segona meitat del segle XIX, tot l'edifici apareix amb funció residencial, fins i tot al pis quart, on malgrat la precarietat de les estructures es registra habitació l'any 1886.

Per les generacions presents, l'edifici serà recordat durant molt de temps com la Fonda Sant Antoni, establiment que molts manresans i manresanes han freqüentat per celebracions familiars o altres tant al menjador a peu de carrer com al de la primera planta.

Actualment l'edifici està en procés de millora per a trobar-li un ús adequat al seu valor i a la seva significació històrica i en el paisatge urbà: el d'un espectador de primera fila dels principals esdeveniments de la ciutat.

LA CASA FÀBREGAS: Un edifici històric a la Plaça Major

ORGANITZAT PER: Ajuntament de Manresa

AMB LA COL-LABORACIÓ DE: Centre d'estudis del Bages, arxiu comarcal del Bages, amics de la seu, col·legi d'arquitectes de Catalunya-Delegació del Bages-ñBerguedà, Pere Santamaría arquitecte, Duopros sl i voluntaris culturals.

Text: Resum extret del treball estudi històric de can Fàbregas, fet per Àqaba documentació històrica Montserrat

Villaverde i Jordi Ortega Barcelona, 2005-2006

FOTOGRAFIES: Pere Santamaría, 2016

LA CASA FÀBREGAS: Un edifici històric a la Plaça Major

La parcel·la on s'aixeca la casa Fàbregas és el resultat de l'agregació de quatre unitats estructurals diferents. Dues d'elles, orientades al carrer d'Amigant i que inclouen l'hort que hi ha a la part posterior de la casa, van ser aplegades pel mercader de Manresa Francesc Casamitjana l'any 1567. Les altres dues, amb façana a la plaça Major, van ser agregades en una sola propietat pel blanquer Bonaventura Anglada l'any 1718. L'agregació definitiva dels dos conjunts la realitzà Pau Fàbregas, qui adquirí cap a 1749 les cases de la plaça i l'any 1768 les altres dues del carrer d'Amigant.

L'estructura bàsica de la façana a la plaça Major va ser realitzada l'any 1718 com a resultat de la rectificació de l'alineació de la plaça Major i de l'entrada al carrer de la Grau dels Jueus acordada pel Consell de la ciutat i en ocasió de les reedificacions i arranjaments que va caldre fer a la ciutat com a conseqüència del setge i incendi de

La parcel·la on s'aixeca la casa Fàbregas és el resultat de l'agregació de quatre unitats estructurals diferents.

la ciutat durant la Guerra de Successió.

L'edifici original tenia una configuració de planta baixa, dos pisos residencials i porxada, amb cinc obertures per pis, balcons ampitats als pisos primer i segon i arcs separats per columnes a la porxada. La construcció va ser promoguda per Jacint Anglada, adroguer de Figueres i a qui

el seu germà Bonaventura havia fet donació de les dues cases de la plaça a canvi de poder mantenir-hi residència i de pagar deutes endarrerits. La construcció va ser projectada i dirigida pels mestres de cases de Manresa Ignasi Muntada i Joan Espluga entre juliol de 1718 i agost de 1719.

Els dos edificis del carrer d'Amigant van ser reformats per a formar una sola estructura després de l'agregació de les dues propietats per Francesc Casamitjana l'any 1567. La construcció tenia una configuració estructural confusa per les característiques de la parcel·la, la pervivència d'elements de probable cronologia medieval i les modificacions aplicades a partir del segle XVIII, però sempre apareix com un edifici residencial de personatges de posició social benestant.

Alguns elements conservats fins avui són sens dubte anteriors al segle XVI, especialment els celoberts i galeries de la planta baixa i el corredor interior que organitza l'edifici en sentit longitudinal. Altres també podrien tenir relació amb estructures medievals, un extrem que només es pot acreditar amb la realització sistemàtica de cales als paraments de la planta baixa i de l'entresol. També es pot formular la hipòtesi de la realització d'algunes refor

L'interior de la casa Fàbregas

mes de condicionament després del setge de 1713, circumstància no manifesta a la documentació però ben probable atesa la seva incidència certa a les cases immediatament adjacents.

La integració de les dues construccions va ser decisió de Pau Fàbregas, pròsper botiguer de teles i arrendatari de delmes i serveis a la ciutat de Manresa, a partir de l'any 1768. L'operació va consistir en donar unitat estructural a les dues cases reformant en profunditat l'àmbit del carrer d'Amigant. Es disposà un nou accés d'escala noble amb celobert central recolzat sobre les estructures d'un celler soterrani existent, es van disposar nous forjats que equilibraven el nivell de cada planta –raó

per la qual l'antic primer pis de la casa del

carrer d'Amigant va esdevenir entresol de la construcció final– i es van afegir nous murs portants.

S'hi afegí també una altra façana posterior per davant de la ja existent, i es realitzà amb arcs de mig punt amb una galeria alta, a l'alçada del pis primer, d'arcs rebaixats amb capitells flotants. Tota la intervenció es mostra especialment acurada i original en les solucions tècniques que planteja, especialment en l'arc rebaixat sobre el passadís de l'entresol i que permet una nova orientació de les cambres del pis primer tot conservant les estructures preexistents.